

NOILE TEHNOLOGII INFORMAȚIONALE ÎN SISTEMUL DE EDUCAȚIE

Mihaela DUMITRU¹

mihaelagh_dumitru@yahoo.com

ABSTRACT: Contemporary Romanian school system doesn't overlook new technologies in the process of efficiently delivering the message to pupils, its direct beneficiaries. Through an appropriate adult supervision, the Internet can shed its benefic effect on education, by boosting the appeal of teaching content, as well as in personal and professional development of the pupil, through its virtually unlimited possibilities of expanding the knowledge spectrum, thanks to self-knowledge and relationship-building. Fast and cost-effective access to updated information is what defines modern humans as well as modern pupils, ever more eager to get involved in the world that surrounds him. New technology doesn't have to exclude the established human tradition of acquiring knowledge through books and libraries, but to give it credit, contributing to its modernization, in order to achieve enhanced performance.

KEYWORDS: new technologies, performance, information, knowledge.

Folosirea instrumentelor multimedia duce la o înțelegere mult mai bună a unor concepte și idei decât instrumentele clasice de până acum, precum manualul și explicațiile profesorului, astfel încât a apărut sintagma „alfabetizare informațională”. Posibilitatea de a vedea pe un monitor modele detaliate și de o calitate superioară a unor noțiuni de la biologie sau de a învăța într-o manieră distractivă ecuații și formule matematice, duce la o înțelegere și o interiorizare mult mai bună a informațiilor de către elevi.

Internetul oferă resurse practic nelimitate de învățare și posibilitatea de a sări de la o referință la alta, de a descoperi semnificația fiecărui concept dintr-un articol printr-o simplă apăsare a unui buton. Se oferă în felul acesta posibilitatea unei înțelegeri integrate și se încurajează abordările interdisciplinare.

Elevii au posibilitatea interacționării într-o măsură mult mai ridicată decât până acum, fapt ce duce la sporirea înțelegerii. Prin simpla predare, se

¹ Profesor la Liceul Teoretic „Nichita Stănescu”, București.

asigură preponderent transmiterea informațiilor, dar prin oferirea posibilității de a participa la crearea informației, se asigură cu adevărat înțelegerea, implicarea elevului în propria formare. Softurile educaționale permit elevilor să creeze modele și exemple ale ideilor predate și să experimenteze cu acestea. Cu ajutorul Internetului pot interacționa cu alți elevi din întreaga lume sau pot afla părerile experților în domeniu și pot dobândi, pe lângă informații, și pasiunea pentru subiectul pe care îl cercetează, astfel încât tehnologia se dovedește în slujba cunoașterii de sine, deschizând foarte devreme orizonturi de cunoaștere necesare conturării profesiei dorite.

În încercarea de a face lucrurile mai atractive, softurile educaționale sau enciclopediile online simplifică într-o mare măsură efortul de documentare al elevului, astfel încât îi rămâne mai mult timp liber și disponibilitatea practicării unor hobby-uri.

Desigur că Internetul este plin de articole nedocumentate sau lipsite de referințe și surse de încredere. Multe dintre opiniile cu care intră în contact elevii prin interacțiuni directe folosesc un limbaj neștiințific și au la bază informații și idei incomplete sau incorecte. Aici trebuie să se manifeste eficient implicarea adulților, educatori și părinți, pentru protecția copiilor prin neexpunerea lor la limbaj și idei neadecvate, prin îndrumarea către sursele benefice.

Rolul principal al profesorului este de a ghida elevul și de a-l ajuta să aleagă informațiile relevante. Cu cât elevul este mai interesat să învețe cu ajutorul noilor tehnologii informaționale, cu atât îi este mai greu să distingă între lucrurile pe care ar trebui să se concentreze și ceea ce este mai puțin important. Deoarece fiecare articol de pe Internet conține zeci de trimiteri către alte articole și nu toate informațiile sunt bine documentate, se poate ajunge la confuzie și un surplus de informații de slabă calitate. Dar posibilitatea trimiterilor ofera tot atâtea ferestre spre infinitul univers al cunoașterii, fără limitările constrângătoare ale timpului și spațiului.

Nu trebuie blamat Internetul mai mult decât alte suporturi ori surse de informare, deoarece, fără o selecție riguroasă, fără vigilența adulților, copiii pot fi expuși unor multiple influențe nefaste pe orice cale și oriunde.

Telefoanele mobile moderne au camere mobile și Internet și sunt adesea folosite de către elevi pentru a-și completa educația. Desigur că li se poate imputa că au ajuns în punctul în care sunt îndeajuns de capabile să ofere divertisment pentru a face un copil să nu fie atent la ore, în mod special deoarece pot fi folosite inclusiv în timpul orelor de curs fără a fi

detectați de către profesori, că pot contribui la o *cultură a umilirii*, etc. Știind că ne putem răni manevrând defectuos o coală A4, nu este de conceput noua tehnologie în absența bunului simț și încălcării drepturilor umane și a deciziei privind propria devenire.

Punând în balanță avantajele și dezavantajele, trebuie să înțelegem că smartphonurile reprezintă un instrument atât de infiltrat în cultura modernă, încât devin indispensabile pentru existența omului modern. Spre exemplu, elevii pot căuta în DEX cuvintele cu care nu sunt familiarizați sau concepte ce le sunt străine, dar pe care le aud în timpul orelor de curs. Majoritatea textelor literare ridică importante obstacole lingvistice elevilor, prin abundența arhaismelor și regionalismelor. Cunoașterea operelor marilor clasici poate fi prejudiciată de rapiditatea accesului la sensul cuvintelor necunoscute. Noua tehnologie poate deveni astfel un „mediator” între textul original și nevoia elevului de astăzi de a obține imediat informația.

Accesul la Internet, social media, știri, wikipedia ș.a.m.d. sunt de bază astăzi în existența omului modern și credem că este benefic ca elevii să aibă acces la ele în timpul orelor pe care le petrec la școală, conform reglementărilor regulamentare.

În continuarea argumentării urmărind balanța avantajelor și dezavantajelor, putem constata că noua tehnologie este în slujba omului prin furnizarea celui mai pretios lucru: informația, într-o formă care stimulează și întreține ecologia. Prin faptul că jurnalismul optează preponderent pentru forma online, nu se tipărește, ci se păstrează într-un format virtual, acesta devine mai ecologic față de jurnalismul scris, care folosește hârtia, cu prețul greu al naturii care suferă atât în procesul producerii suportului material, cât și la încărcarea spațiilor cu deșeurile rezultate în urma rapidei învechiri a informației.

De asemenea, tot prin faptul că jurnalismul online nu este tipărit, sunt eliminate cheltuielile tipăririi, editării și a publicizării, datorită faptului că aceștia plătesc doar hosting-ul, ce reprezintă o sumă infimă, „gazda” celui site trebuie să dea o anumită sumă de bani publicației în funcție de numărul vizitatorilor. Cititorul nu va cheltui special pentru știrile pe care va dori să le consulte, ci pur și simplu va intra pe Internet, să consulte un site și să verifice și sursa acelor știri, fiind astfel la curent cu știrile și, mai ales, cu calitatea acestora. Jurnalismul online se dovedește astfel mai eficient din punct de vedere economic, atât pentru redactor, cât și pentru cititor. Suma cerută de către publicațiile scrise sunt mai mari (pe lună), față

de abonamentul individual la o rețea de Internet. Această disponibilitate contribuie la eliminarea diferențelor de cunoaștere bazate pe discrepanțele sociale. Nu doar cei care își permit să cumpere un ziar în fiecare zi vor fi bine informați într-o lume în care știrile sunt accesibile online.

Un alt avantaj pentru mediul școlar receptiv la descoperirile științifice și noutățile social-literare, etc., îl reprezintă faptul că articolele online pot conține și fișiere audio sau video. Informația oferită de Internet este nu doar actualizată constant, ci și mult mai dinamică prin comparație cu cea găsită într-o bibliotecă, putând conține, pe lângă text, și imagini în mișcare sau chiar sunete. Componenta multimedia poate fi o completare foarte utilă, mai ales în cazul textelor din domenii tehnice, sau din cadrul istoriei sau geografiei. Textele pot oferi o descriere destul de bună, iar pozele dintr-o carte pot da o idee mai clară, însă nimic nu se compară cu un film (real sau de animație), însoțit de sunet în prezentarea unor idei, întâmplări, personaje.

De asemenea, se poate menține un feedback mult mai eficient între redactor și cititor, prin sondaje de opinie sau prin comentarii. De altfel, redactorul are opțiunea de a edita articolul său și de a modifica anumite detalii, astfel încât acestea să fie în conformitate cu realitatea, în cazul apariției unor noi dovezi concrete. Site-uri de hosting precum Blogspot sau WordPress pun la dispoziția redactorului toate aceste mijloace de exprimare a articolului. O știre are un impact mai mare asupra unui cititor prin acele fișiere, având acces la ele mult mai repede decât ar avea acces la știrile de la televizor. Astfel, crește influența asupra cititorului și prin calitatea informației oferite cititorului.

Prin intermediul Internetului cititorii pot reacționa aproape instantaneu la citirea unui articol. Cu ajutorul unei platforme online, aceștia pot dialoga direct cu autorul articolului, fără costuri suplimentare, fără așteptări inutile. În acest fel autorii pot afla mult mai simplu părerea publicului, pot afla informații noi, povești personale și multe alte lucruri ce se pot dovedi utile pentru calitatea scrierii lor. În plus, cititorii pot dialoga între ei, ajungându-se astfel la un real dialog social.

În prezent se conturează ideea de jurnalism cetățenesc, care are intenția de a oferi informații independente, de încredere, clare și la scară largă, conform cerințelor unei societăți democratice, tocmai prin implicarea publicului, a non-specialiștilor în procesul de colectare, reportare și analizare a știrilor și informațiilor. De exemplu, pe 26 decembrie 2004, ora 7:59,

a avut loc un cutremur pe coasta Sumatrei, în urma suprapunerii a două plăci tectonice. Cutremurul a înregistrat 9,3 pe scara Richter. Consecințele au fost catastrofale. Un tsunami ce a ajuns pe coasta a 12 țări a provocat pierderi umane estimate la 230.000 de persoane. Organizațiile vestice au încercat să găsească reporteri să trimită în zonă, dar nu a fost posibil, deoarece foarte puțini erau în apropiere. Astfel, informațiile publicate de către Washington Post, au fost obținute, în cea mai mare parte, pe baza descrierilor echipelor de salvare sau ale supraviețuitorilor.

Imaginaea dulapurilor în care zac stivuite teancurile de reviste și ziare, pe care le vom consulta cândva, pentru vreun referat, devine de neconceput pentru utilizatorul modern al tehnologiei. Din momentul în care redactorul a publicat respectivul articol, acesta este salvat pe acea pagină Web și poate fi accesat oricând de către oricine, astfel încât informațiile mai vechi sunt păstrate, lucru ce nu este valabil și la ziarile scrise. Ziarele online dețin mai multe informații care pot fi accesate într-un mod rapid, cititorul putând să se documenteze despre un anumit eveniment consultând și articolele precedente, fără a fi nevoit să păstreze sau să cumpere numărul precedent al ziarului, astfel încât se produce încă un avantaj economic.

Desigur că, încă din antichitate, s-a constatat că biblioteca, și mai nou, prin strategii de marketing, și librăriile, oferă un mediu favorabil lecturii și culturii în general, neconcurat de o pagină web sau de un Internet cafe. Mai mult, reprezintă locul unde poate avea loc comunicarea directă dintre autor și cititori, prin cenacluri, lansări de carte, etc. Cu ajutorul Internetului, percepția prezenței poate fi creată doar până la un anumit punct, însă nu până la punctul în care să înlocuiască realitatea. Așadar, în existența omului/elevului modern, noua tehnologie nu trebuie să devină „ucigașa” tradiției, a surselor benefice, verificate în timp, pentru ființa umană, în ansamblul ei.

Investițiile imense care se fac pentru restaurarea și modernizarea bibliotecilor și sub aspect tehnologic reprezintă un nou argument că publicul dorește să beneficieze de avantajele unice oferite de bibliotecă și nu trebuie să alimentăm ideea incompatibilității dintre clasic și modern. Totodată această tendință întărește ideea că Internetul nu este văzut ca un înlocuitor, ci, ca o alternativă, care nu poate înlocui complet biblioteca. În plus, mare parte din informația autentică de pe Internet are drept sursă cărțile care se găsesc în biblioteci. A le păstra pe acestea din urmă în bună stare

de funcționare înseamnă a menține accesul la sursele de informație de primă mână.

Internetul oferă în acest moment accesul la cele mai importante biblioteci din lume, în format virtual. Acestea sunt actualizate constant și oferă celui din fața monitorului accesul la un volum imens de informație, lucru pe care o vizită fizică la oricare bibliotecă nu ar reuși să o facă. Se salvează în acest fel timp și efort. Mai mult, se economisește și timpul necesar căutării, Internetul oferind posibilitatea unei căutări foarte rapide – aproape instantanee – a informației dorite. O bibliotecă, oricât de bine ar funcționa, va avea întotdeauna un timp de răspuns. În cazul Internetului, fiecare utilizator este tratat ca unic sau cel mai important vizitator.

Internetul oferă acces la informații 24 de ore din 24, fiind la îndemâna unui segment mai larg decât orice bibliotecă. Mai mult, în timp ce numărul exemplarelor dintr-o bibliotecă este limitat, unele fiind disponibile numai în sala de lectură, Internetul oferă un număr infinit de copii pentru orice articol, oferind posibilitatea de a fi consultate de către un număr oricât de mare de doritori. Nu în ultimul rând, viteza cu care se răspândește accesul la Internet este mult mai mare decât viteza cu care se construiesc biblioteci noi. Persoanele care stau în zone izolate sau cărora le-ar lua foarte mult timp să ajungă la o bibliotecă pot folosi Internetul pentru a obține informații la care altfel nu ar fi avut acces decât foarte greu.

Informația oferită de Internet este nu doar actualizată constant, ci și mult mai dinamică prin comparație cu cea găsită într-o bibliotecă, putând conține, pe lângă text, și imagini în mișcare sau chiar sunete. Componenta multimedia poate fi o completare foarte utilă, mai ales în cazul textelor din domeniul tehnice, sau din cadrul istoriei sau geografiei. Textele pot oferi o descriere destul de bună, iar pozele dintr-o carte pot da o idee mai clară, însă nimic nu se compară cu un film (real sau de animație) însoțit de sunet în prezentarea unor idei, întâmplări, personaje.

Așadar, Internetul devine o alternativă demnă de apreciat pentru aceia care vor să fie conectați la informație, să comunice și chiar să-și desăvârșescă formarea personală și profesională, deoarece școala de astăzi nu își poate transmite eficient mesajul către beneficiarii direcți, fără implicarea noilor tehnologii.

Bibliografie:

- [1] Matei-Săvulescu, Aura, *Sistemul mass-media*, Editura Independența economică, 2001.
- [2] Oprea, Crenguța-Lăcrămioara, *Strategii didactice interactive*, Editura Didactică și Pedagogică, 2006.
- [3] Szabo, Lucian-Vasile, *Libertate și comunicare în lumea presei*, Editura Amarcord, 1999.
- [4] <http://subiectiv.ro/media/jurnalismul-online-nu-inseamna-doar-viteza>.